

Oormerken bij cavia's : een plaag of een zegen ?

door Luc De Donder

Sinds 2002 moeten onze cavia's die op tentoonstellingen voorgebracht worden, een reglementair oormerk dragen. Vóór die periode ontving iedere tentoonsteller de fameuze 'oorklevertjes' met het kooinummers op. Die moesten door een al dan niet handige en al dan niet geduldige fokker mooi op het linkeroortje geplakt worden. De vrees en misschien zelfs de ervaring, dat sommige fokkers-tentoonstellers het niet zo nauw namen met de leeftijd van hun diertjes en om te vermijden dat diertjes (on)gewild van hok en dus van eigenaar veranderden, deden besluiten tot het veranderen van het systeem. Het voordeel voor de fokkers was meteen ook, dat ze hun kweekprogramma nauwkeuriger konden opvolgen. Men ging echter niet over één nacht ijs en meerdere systemen, merkjes en 'tangen' werden uitgetoetst.

De samenwerking met de speciaalclub en de toenmalige interprovinciale commissie van konijnen en cavia's was daarbij erg belangrijk.

Vorig tentoonstellingsseizoen vierden we dus het eerste lustrum van de oormerkjes. Na vijf jaar mag je bovendien verwachten, dat de kinderziekten verdwenen zijn en dat we bij onze tentoonstellingsdieren enkel perfect gemerkte cavia's zien. Niets schijnt echter minder waar te zijn. Mochten de keurmeesters 'streng' zijn, dan vliegen op iedere tentoonstelling wel een aantal cavia's 'eruit'.

Op elke show zouden we wel een aantal diertjes met een '0' gewaardeerd zien, omdat hun merkje niet conform de regels is aangebracht. In eerste instantie moet het diertje een reglementair oormerk dragen, dat bij de landsbond via de provinciale verdelers verkregen wordt. Buitenlanders mogen nog wel anders tentoonstellen, in overeenstemming met de in hun land vigerende regels qua identificatie. Voor hen moeten nog oorplakkertjes ter beschikking worden gesteld als in hun land geen specifiek identificatiesysteem bestaat. Belgische fokkers, die een buitenlands diertje hebben aangekocht moeten dat wel eerst laten merken, willen ze daarmee op een tentoonstelling geldig kunnen inschrijven en deelnemen. Het oormerk wordt in het linkeroor aangebracht. Zo was er vorig jaar op de tentoonstelling in Ruisbroek een aantal cavia's van dezelfde fokker waar de oormerken bij het ene diertje in het linkeroor waren aangebracht, maar bij andere dieren in het rechteroor te zien waren. De keurmeester was zo vriendelijk geweest om die dieren niet te straffen en ze uit te sluiten. Normaal had hij dat wel moeten doen.

Over op welke leeftijd cavia's zouden moeten gemerkt worden, bestaat geen eensgezindheid. Sommige fokkers doen dat zo vroeg mogelijk. Zij moeten er wel rekening mee houden dat een oormerk niet meegroeit. Oren blijven nog een tijdje groeien. Dus als cavia's te vroeg en te 'nauw' gemerkt worden, krijg je gegarandeerd een rare oordracht.

De oormerken dragen op de onderzijde (de kant van het pinnetje) een hoofdletter B gevolgd door het laatste cijfer van het jaartal van geboorte). Deze aanduiding moet aan de binnenkant van het oor gedragen worden. Aan de bovenkant, of de kant waar het gaatje zich bevindt, bevindt zich dan het 'volnummer' dat uit vier posities bestaat. Dit komt dus aan de buitenzijde van het linkeroor. Bij een aangebracht merkteken bevindt het eerste cijfer van het volnummer zich juist op de ronding. Deze ronding omsluit zo nauw mogelijk de oorrand bij een volwassen dier.

Belangrijk is dus om het oormerk goed in de merktang te leggen (zie foto): de punt, waarmee door het oor van de cavia gegaan wordt, zit onderaan. De bovenzijde van het oormerk (met het volnummer) moet mooi in de bovuitsnijding van de tang passen en wel zo dat het gaatje mooi rechtover de

Boven: passen maar.

Onder: zo ingelegd past het puntje perfect in het gaatje.

Het zijn wel kleine merkjes.

Het nummertje op zijn kop.

Zo wordt het oor ingesnoerd.

Het nummer naar boven, maar te nauw gemerkt.

inkeping in deze zijde van de tang staat. Zo komt het volgnummer altijd aan de bovenkant van het linkeroor te zitten. Zo wordt het werk van de keurmeester ook wat makkelijker gemaakt. Zowel hij als de fokker kunnen immers het volgnummer in de juiste zin lezen wanneer hij het dier op borsthoogte met zijn rechterhand vasthoudt en desgevallend met de linkerhand de haartjes wat verwijderd. De keurmeester moet namelijk controleren of het oormerk van de cavia, die ter keuring wordt voorgedragen, overeenstemt met het nummer op de keurkaart en het inschrijvingsformulier. Indien hij dat aan de binnenkant van het oor moet beginnen zoeken, zeker bij cavia's die onvoldoende getraind werden, levert dat gegarandeerd wat "vloeken en miljaren" op. Als de keurmeester bovendien te lang moet zoeken, alvorens hij dat nummer kan vinden, levert dat mogelijks ook een gestresseerde cavia op.

Het oormerk wordt ook best zo dicht mogelijk bij de kop ingebracht. Daarmee bedoelen we wel degelijk vooraan. Op die plek is er meestal ook een lichte verharding merkbaar, waardoor er minder kans op 'verliezen' is. Vaak zien we dan ook cavia's met gescheurde oren, met naast een scheur een tweede oormerk, enz. Wanneer de cavia's een oormerk dragen precies in het midden van hun oor, dan verhoogt het risico op beschadiging. Wanneer een cavia dan aan zijn oor gaat krabben, riskeert hij met een nageltje tussen merk en oor te blijven steken.

Hij trekt door en een gescheurd oor is meestal het gevolg. Met een dergelijke cavia moet men zich niet meer naar de tentoonstellingen begeven.

Nog twee opmerkingen en discussiepunten. Over het al dan niet vooraf ontsmetten van oren en oormerken bestaan er twee scholen: de ene zweert bij voorafgaand ontsmetten, terwijl de andere het halsstarrig afzweert. Bij het inbrengen van de oormerken is het in ieder geval niet de bedoeling om de diertjes te laten bloeden. Daarom dat sommige merkers ook stellen, dat het niet nodig is om ze te ontsmetten. Het is echter wel cruciaal om het materiaal goed proper te houden. Tenslotte zien we oormerken, die nadat ze ingebracht werden, nog eens goed werden 'plat genepen'. Sommige oormerkers gebruiken daarvoor een 'platte tang'. Op die manier wordt de puntige hoek plat op het oormerk geknepen. Het resultaat is dat de diertjes zich niet kunnen kwetsen.

Conclusie:

- Reglementaire oormerken worden volgens de geboortedatum en geboortjaar van het dier aangeschaft.
- Ze worden ingebracht in het linkeroor van de cavia.
- Het jaartal bevindt zich aan de binnenkant van het oor, aan de onderkant van het merkje.
- Het volgnummer bevindt zich aan de buitenkant van het oor, aan de bovenkant van het merkje.

Aan de verantwoordelijke voor de inkoop van deze oormerken, kun-

nen we alleen maar suggereren om aan de leverancier te vragen om duidelijk leesbare merkjes te leveren. Dat zal het leven van iedereen alleen maar vergemakkelijken. Als ze daarvoor één à twee millimeters breder moeten worden, is dat dan maar zo.

Bij het invoeren van de oormerken werd door sommigen een rampscenario voorspeld. 'Er zou een massa weerstand tegen verschijnen en heel wat mensen zouden om die reden stoppen'. Na vijf jaar lijkt alles goed mee te vallen en iedereen neemt nu zeker zijn eigen diertjes mee naar huis...

Boven: een voorbeeld van een ingescheurd oor; reden: te laag gemerkt. Onder: . zo kan het wel